

अपूर्वअद्भुतं ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ दर्शितवान्त्तुअश्वशिरोरूपं ॥ १० ॥ वेदोवेदहर्तावेदाध्यायीवेदहरणमित्यादिकंसर्वं भगवल्लीलाभात्रमिति पृष्टस्योत्तरं ब्रह्मं तज्जत्वेन सृष्टिर्मेव तावदुपक्रमते
यत्किंचिदिति ॥ ११ ॥ ईश्वरबुद्धिभिः ईश्वरसंकल्पमात्रैः ॥ १२ ॥ लयमाह भूतेति ॥ १३ ॥ १४ ॥ व्यक्तेमहत्तत्त्वे मनोलीनं तत् व्यक्तेऽपि अव्यक्ततां गुणसाम्यावस्थांगते सति ॥ १५ ॥
पुरुषत्वमर्थं पुंसिसर्वगते ब्रह्मणिलीने सति प्रलयावस्थायां तमेवाभवत्सर्वविशेषविज्ञानं सर्वलुप्तमित्यर्थः ॥ १६ ॥ तमसः सकाशात् ब्रह्मजगत्कारणं परव्योमाख्यमुत्पन्नं तमः कुत उत्पन्नमित्याकांक्षाया

दृष्ट्वा हि विबुधश्रेष्ठमपूर्वममितौजसं ॥ तदश्वशिरसंपुण्यं ब्रह्मा किमकरोन्मुने ॥ ६ ॥ एतन्नः संशयं ब्रह्मपुराणं ज्ञानसंभवं ॥ कथयस्वोत्तममते महापुरुषनिर्मि
तं ॥ ७ ॥ पाविताः स्मत्त्वया ब्रह्मपुण्यां कथयतां कथां ॥ सौतिरुवाच कथयिष्यामि ते सर्वं पुराणं वेदसंमितं ॥ ८ ॥ जगौ यद्भगवान्व्यासो राज्ञः पारिक्षि
तस्य वै ॥ श्रुत्वा श्वशिरसो मूर्तिं देवस्य हरिमेधसः ॥ ९ ॥ उत्पन्नसंशयो राजा एतदेवमचोदयत् ॥ जनमेजय उवाच यत्तद्दर्शितवान् ब्रह्मा देवं हयशिरोध
रं ॥ १० ॥ किमर्थं तत्समभवत्तन्ममाचक्ष्वसत्तम ॥ वैशंपायन उवाच यत्किंचिदिह लोके वैदेहसत्त्वं विशांपते ॥ ११ ॥ सर्वपंचभिराविष्टं भूतैरीश्वरबुद्धि
भिः ॥ ईश्वरो हि जगत्स्रष्टा प्रभुर्नारायणो विराट् ॥ १२ ॥ भूतांतरात्मावरदः सगुणो निर्गुणोऽपि च ॥ भूतप्रलयमत्यंतं शृणुष्व नृपसत्तम ॥ १३ ॥ धरण्यामथ ली
नायामप्सु चैकार्णवे पुरा ॥ ज्योतिर्भूते जले चापिलीने ज्योतिषि चानिले ॥ १४ ॥ वायो चाकाशसंलीने आकाशे च मनोनुगे ॥ व्यक्ते मनसि संलीने व्यक्ते चाव्य
क्तांगते ॥ १५ ॥ अव्यक्ते पुरुषं याते पुंसिसर्वगतेऽपि च ॥ तमेवाभवत्सर्वं न प्राज्ञाय तर्किंचन ॥ १६ ॥ तमसो ब्रह्म संभूतं तमोमूलान्मृतात्मकं ॥ तद्विश्वभावसं
ज्ञांतं पौरुषीतनुमाश्रितं ॥ १७ ॥ सो निरुद्ध इति प्रोक्तस्तत्प्रधानं प्रचक्षते ॥ तदव्यक्तमिति ज्ञेयं त्रिगुणं नृपसत्तम ॥ १८ ॥ विद्यासहायवान् देवो विष्वक्सेनो हरिः
प्रभुः ॥ अप्सवेव शयनं च केनिद्रायोगमुपागतः ॥ १९ ॥ जगत्तश्चितयन् सृष्टिं चित्रां बहुगुणोद्भवां ॥ तस्य चिंतयतः सृष्टिं महानात्मगुणः स्मृतः ॥ २० ॥ अहंकार
स्ततो जातो ब्रह्मास्तु चतुर्मुखः ॥ हिरण्यगर्भो भगवान्सर्वलोकपितामहः ॥ २१ ॥ पद्मे निरुद्धात्संभूतस्तदापद्मनिभेक्षणः ॥ सहस्रपत्रेद्युतिमानुपविष्टः सना
तनः ॥ २२ ॥ ददृशेद्भुतसंकाशो लोकानापो मयान्प्रभुः ॥ सत्वस्थः परमेष्ठी स ततो भूतगणान् सृजन् ॥ २३ ॥

माह ततोमूलान्मृतात्मकमिति अधिष्ठानमात्रात्मकं उरगइवरजुमात्रात्मकः तन्मूलान्मृत्त्वाध्यस्ततमसा उपेतं स द्विश्वेभावाः सर्वरूपसंज्ञानामतदंतं प्रपंचालकमित्यर्थः पौरुषीवैराजी ॥ १७ ॥ अनिरुद्ध ए
व सूक्ष्मरूपोऽव्यक्तसंज्ञितो ज्ञेयः ॥ १८ ॥ विद्यानिर्विशेषचिन्मात्राकाराचेतोदत्तिः अप्सु निर्विशेषे ब्रह्मणि शयनं च के बिलयं जगाम ॥ १९ ॥ स एव चिद्रूपो जगत्सृष्टिं चिंतयन् बहुस्यां प्रजायेयेतीक्षणं कु
र्वन् ॥ २० ॥ २१ ॥ पद्मे ब्रह्मादे अनिरुद्धादहंकारात् संभूतं आविर्भूतो ब्रह्मा ॥ २२ ॥ २३ ॥